

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/00270

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	21 ส.ค. 2557	45	16028	3

จ้อง ชื่อไม้กะหลัดคนล้านนา พระบัญชาการทำเครื่องมือยึดสิ่งของ

หากคนเราจะรักหรือยึดอะไรสักอย่างที่มีแผ่นสองสามแผ่นให้ติดกัน เราต้องใช้ไม้กะหลัดหรือไม้กลัดขัดสิ่งเหล่านั้นไว้ เพื่อให้ติดกันตลอดไป ผู้คนล้านนาจะต้องใช้ไม้ติดผิวเหนียวมาเหลาขัดทำไม้กะหลัดจ้อง หรือยึดให้สิ่งนั้นๆติดกัน

หลายสิ่งหลายอย่างที่คนเรามองผ่านไปมันไป เพราะเห็นว่ามันง่าย หรือมันไม่สำคัญทั้งๆที่เราต้องให้ความสนใจกับมันอย่างยิ่ง มาวันนี้ได้ไปพบแม่อุ้ยกำลังทำสะตวงกบกล้วย และสะตวงใบตองโดยมีวนและตัดกบกล้วยทิ้งไว้หลายๆอัน

หลังจากนั้นใช้มีดเหลาไม้ไผ่ที่ผิว ให้เล็กและบอบบาง แต่แกร่งแข็งด้วยผิวไม้ ตัดเป็นท่อนๆ ยาวราวหนึ่งคืบ ทำการทุบเบาที่ตรงกลางท่อนเพื่อให้เนื้อไม้อ่อนนุ่มจนทาบได้ง่ายผอมแรงเสียดทานไม่ให้ไม้หัก เมื่อทำเสร็จจะได้ไม้แหลมเล็กสองหัวท้าย ตรงกลางทาบลง เหมาะสำหรับนำไปปักรัดหรือดัดกดกบ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	21 ต.ค. 2557	45	16028	3

กล้วย หรือสิ่งของที่เราต้องการให้ติดกัน โดยติดแน่น
ไม่คลายหลุดออกมาจนเกิดความเสียหาย
ไม้กะหลัดจ้อง โดยมากจะใช้กับวัสดุที่เป็น

แผ่น เช่น ใบตอง กาบกล้วย โดยเฉพาะการทำสะ
ตวง ตรงที่พับมุมหรือแฉ่ง ต้องใช้กะหลัดอำห้วย
ที่แหลม ปักจ้องลงไปทีมุมหรือแฉ่งให้ติดแน่นหาก
เป็นไม้กะหลัดทั่วๆคือเป็นแท่งแหลมตรง ที่เราใช้
กะหลัดใบตองที่ห่อขนม จะใช้ไม่ได้เพราะเราไม่
สามารถแทงหัวไม้กะหลัดไปซัดให้ปลายหรือแผ่นติด
กันได้ในที่ที่เป็นมุมหัก

แม่อุ๊ยบอกว่า "ของนี้มันผ่อเหมือนง่าย ๆ
แต่ถ้าลองหัดทำแล้วจะรู้ว่ามันยากอยู่นะ...เพราะ
ต้องรู้จักใช้ไม้ไฟ วิธีการเลาะเหลาไม้ไฟให้มีผิวติด
หากไม่มีผิวจะไม่ทน หักง่ายเพราะผิวไม้ไฟนี่เองที่
เหนียว สำคัญเคล็ดลับในการทุบเนื้อไม้ให้อ่อน
ยืดหยุ่นได้ หากไม่แล้วอาจทำให้ไม้หักไปเลย ก็ไม่
สามารถจะใช้เป็นกะหลัดจ้องได้นะอหู่เฮ...? ผ่อ
เหมือนง่าย แต่ปึงยากกว่าอัน

ภาพ วิธีการทำไม้กะหลัดจ้อง แหล่ง
เรียนรู้พะยูนล้านนา ม.6 ต.ดอนแก้ว อ.แมริม
จ.เชียงใหม่.

...นิคม พรหมมาเทพย์...